

tem érte én. Ez természetes szimmetria. És ahogyan annak idején azt akartam, hogy anyám sok évén át tápláljon, most nem mondtam le arról a lehetőségről, hogy vele lehessenek, és gondját viseljem a végső időkben. Életem egyik legmélyebb kíváncsága volt ez.

Isten minden gyámoltalan csecsemőt és minden haldoklót ugyanazzal az értékkel és méltósággal ruház fel. Gyerekeinkről és a haldoklókról gondoskodva, őrá is gondoskodunk (Mt 25,35-40). A keresztény hitben ez az egyik legfigyelemreméltóbb csoda és misztérium, és ez az a tapasztalat, amely mind gondozóként, mind apaként átförmál bennünket.

Amikor pártolói azzal érvelnek a támogatott halál mellett, hogy együttérzési hiány van bennem és a hozzám hasonló karakterekben, és ez az együttérzési hiány vezérel minket, ha szembehelyezkedünk állításaikkal – akkor folyamatosan, részvételteljesen és türelmesen szembesítenünk kell őket a tényekkel. Az embereknek nem szükséges fájdalom és kezeletlen tünetekkel meghalniuk. Ha megengedjük az orvosoknak és ápolóknak, hogy emberek bizonyos csoportját megöljék vagy asszisztáljanak öngyilkosságukhoz, akkor ez nyilvánvalóan hasonló „lehetőséget” kínál azok

számára is, akik úgy érzik, értéktelen az életük. Ez történt Hollandiában és Belgiumban, ahol az önkéntes eutanázia engedélyezése lassan kiterjedt az elmebajban szenvedőkre, a kómában lévőkre, bizonyos csecsemőkre és gyerekekre, és legújabbán azokra, akik múltbéli traumákkal küzdenek, nyugtalanok a jövő miatt vagy egyszerűen belefáradtak az életbe.

Ezeknek a jogi korlátoknak a megváltoztatása messzire kihat. A gyenge személyiség majd – valós vagy elképzelt – sürgetést érez arra, hogy élete befejezésével megszüntesse családjá és társadalma terheit.

A kormányok, az egészségügyi ellátórendszerek és biztosítótársaságok pedig a hosszú távú ellátásban jelentkező hatalmas költségek miatt kezdik olcsóbb, sokkal „emberibb” alternatívaként látni a támogatott haldoklást. A kölcsönös teherviselés szimmetriája így elvesz, és a társadalom elvesztí a lelkét, mihelyt a függetlenség és könyörtület nevében elpusztítja azokat, akik értéktelennek ítélik az életüket.

A gondoskodás és az együttérzés kifejezése a tanítványi állapot alapvető jele (2Kor 1,3-7). A tanítványi állapot hasonlóképpen megköveteli a készséget is a valóság megállapítására és közlésére, mind a gyenge, mind a marginalizált számára (Iz

1,17). Ápolóként és keresztényként mindkettőt meg kell tennem. Egyiket megtéve a másik nélkül nem lehetek hiteles.

Mind a haldoklók, mind szeretteik világába lépve a legjobb gondoskodást adni nekik, megosztani velük az utolsó napokat, és békéhez segíteni őket, biztonságot és jelentőséget adni azoknak a napoknak – mindez nagy kiváltság és nagy felelősség. De ugyanezzel a bizonyossággal dolgoznunk kell annak biztosításán is, hogy a haldoklót ne bátorítsák arra, hogy idő előtt lemondjon az életéről – abban a tévedésben, hogy megmenekülhet a szenvedéstől. Feladatunk inkább bizonyossá tenni őket abban, hogy nem elviselhetetlen terhet jelentenek számunkra, hanem végsőkéig értékes és szeretett személyek.

Steven Fouch

Ford. Farkas István

Steven Fouch, miután éveket szociális ápolóként dolgozott Londonban, jelenleg a Christian Medical Fellowshipnél a gondozás és egészségmegőrzés területén spirituális, etikai és szakmai kérdések szószólójaként dolgozik.

Forrás: Plough, 2016. augusztus

Nyerj!

Naponta halljuk egyik vagy másik reklámban ezt a trendi szlogent. Megkapjuk az üres felszólítást, de belegondoltunk-e már, hogy mit jelent?

Egyfelől SEMMIT – vagyis kicsit sem múlik az elhatározásunkon, hogy nyerünk-e pénzt. Talán annyi igen, hogy megpróbáljuk-e. Megvesszük-e a szelvényt, leperkájuk-e az árát (aminek máshol tán jobb helye lenne). Azt illik tudni, hogy a szerencsejáték nagy biznisz – azoknak, akik működtetik. Azt már kevesen tudják, hogy milyen kicsi a nyereség valószínűsége. Főnyereményről ábrándoznak, és aki tényleg nyer egy keveset, az már veri is el a nyereményét újabb körre. Persze van, aki többet nyer, és akad olyan is, aki nagyon sokat. DE... Közepes nyereményért sokszor annak többszörösét verik el az évek során. Könnyen megszédül a szűkösön élő, ha lát egy bombanagy nyereményt – milliókból 1, aki nagyot nyer. A sokaság pedig befizeti „a hülyék adóját”. A játékfüggőség pedig már szenvedélybetegség, kezelni kell.

Fortuna pogány istennő: vak és szeszélyes, mint a **szerecsse**, amiben sokan reménykednek. Jézus követői rosszszállják a szerencsében bízót, mert kiszorítja a szívből a gondviselést. Mi is a „játékos” szerecsse? Az, ami jogtalan előnyhöz juttatja a nyertest, a vesztesek kárára.

A **nyereségvágy** ott lappang mindannyiunkban. A versengés szellemével együtt belénk oltották már kisgyerekkorban. Ki lesz az első (SÓT! az „angyal”)? Azután csak fokozták osztályzatokkal, pontszámokkal, százalékokkal,

rangsorokkal, sportversenyekkel – sok-sokféle versengéssel. Legyőzni a többieket, fölébük kerekedni, megverni őket – néha csak a „dicsőségért”, vagy máskor jutalmakért. (Jaj a legyőzöttnek!) A nyereségvágyból elkövetett bűn a bíróság elé visz, ahol számon kéri, majd elítéli, amit az illető elkövetett. Neumann János Nobel-díjas játékelmélete szerint a zéró összegű játszma az, amelyben a nyertesek annyit kasszálnak, amennyit a vesztesek bukának (tehát nem nyertes-nyertes játszma). A nyereségvágy sodor népeket háborúkba is (de ezt nem illik bevallani, hanem a honvédelem címkéjével kell eltakarni).

Aki mer, az nyer – szól a közmondás. Ez járatlan útra bátorít, hogy kísérletezzünk, próbálkozzunk. Hagyjuk el a járt utat (még ha egy ellentétes értelmű másik közmondás óv is ettől). Ahhoz a bölcsesség sem elég, hogy mikor kell letérni a járt útról, és ez mikor sodor veszélybe. Nem látunk a jövőbe. Nem lehet mindig nyerni. Utólag persze mindez kiderül, és talán éppen kárunkra, de a veszteségből is lehet tanulni. Az is nyer, aki a veszteségből jó tanulságot szerez életére.

Végül én is azt mondom: Nyerj! No, nem pénzt, hisz az csak népbolondítás, és megeszi a rozsda. Lehet nyerni „hervadhatatlan koszorút” is – ha futásunk végeztével megtartjuk a hitünket –: Jót a rossz ellen, szeretetet a közöny és harag ellen, meg ráadásnak az örökéletet.

– **Lelő** –